

Vergaderjaar 2021–2022

31 497

Passend onderwijs

Nr. 418

**BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BASIS- EN VOORTGEZET
ONDERWIJS EN MEDIA**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 oktober 2021

Op 4 november 2020 heb ik uw kamer de brief *Verbeteraanpak passend onderwijs en route naar inclusief onderwijs*¹ gestuurd, met daarin 25 maatregelen om passend onderwijs te verbeteren. Met deze brief informeer ik u over de monitoring van maatregel 23, de maatregel die ziet op de reserves van samenwerkingsverbanden. Naar aanleiding van de hoge reserves van de samenwerkingsverbanden in 2019 is een extra maatregel genomen om het (mogelijk) bovenmatige eigen vermogen van de samenwerkingsverbanden versneld af te bouwen. Tenzij er een gezamenlijk plan werd opgesteld en uitgevoerd om de bovenmatige eigen vermogens versneld af te bouwen, zou er een korting worden toegepast op het budget van de samenwerkingsverbanden.

Op 29 januari 2021 heb ik het gezamenlijke plan van de samenwerkingsverbanden ontvangen. Uw Kamer is daarover reeds geïnformeerd.² In dit plan stellen de samenwerkingsverbanden gezamenlijk het doel om de bovenmatige reserves naar nul af te bouwen per 2022 met een beperkte uitloop naar 2023. Onderdeel van het gezamenlijke plan is dat de individuele samenwerkingsverbanden begin mei een eigen plan indienden dat aansloot op de gezamenlijke ambities om de reserves versneld af te bouwen. Alle samenwerkingsverbanden hebben hier gehoor aan gegeven. Uit de monitoringsrapportage die ik op 2 september 2021 heb ontvangen en meestuur met deze brief³, blijkt dat de plannen van de individuele samenwerkingsverbanden over het algemeen goed aansluiten op het gezamenlijke plan. De belangrijkste conclusie van deze monitor is dat alle samenwerkingsverbanden serieuze plannen hebben gemaakt om het eigen vermogen versneld af te bouwen en ook al in 2020 de eerste grote stap hebben gezet. Uit de rapportage blijkt dat het hogere eigen vermogen van de sector in 2023 vrijwel helemaal is afgebouwd. Het

¹ Kamerstuk 31 497, nr. 371.

² Kamerstuk 31 497, nr. 395.

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

is goed om te zien dat de samenwerkingsverbanden in een kort en dynamisch tijdsbestek aan de slag zijn gegaan met het doelbewust verminderen van reserves. De coördinerende rol die de Raden, Netwerk LPO en Sectorraad samenwerkingsverbanden voer hierin hebben gespeeld verdient een compliment.

Aan uw Kamer is tijdens het WGO (Kamerstuk 35 830 VIII, nr. 22) Verantwoordingsdebat Slotwet 2020, Jaarverslag OCW 2020 toegezegd om de Kamer te informeren over de plannen van de samenwerkingsverbanden. In de rapportage wordt daar ook aandacht aan besteed. Uit de rapportage blijkt dat de samenwerkingsverbanden hun reserves vooral inzetten voor het verbeteren van de basisondersteuning en het voortzetten van huidige activiteiten. Ook wordt er een relatief groot deel van de reserves ingezet voor de verbetering van de extra ondersteuning op reguliere scholen en de uitbreiding van het type arrangementen dat een samenwerkingsverband aanbiedt. Het is goed om te zien dat met de uitvoering van de plannen de middelen ook ten goede gaan komen aan (de verbetering van) passend onderwijs, zowel op de korte als de lange termijn. Daarnaast is goed te zien dat het grootste gedeelte van de afbouw zal plaatsvinden in 2021 en 2022, waarbij er in 2022 73% van het bovenmatige eigen vermogen op 31 december 2020 moet zijn afgebouwd⁴.

In 2023 is er volgens de monitor, op basis van de individuele plannen, nog wel sprake van licht (mogelijk) bovenmatig eigen vermogen. Dit wijkt beperkt af van het gezamenlijke plan, waarbij er in 2023 geen (mogelijk) bovenmatig eigen vermogen meer zou zijn. Het kan zijn dat er vanwege bijzondere omstandigheden een goede reden is waarom het eigen vermogen boven de signaleringswaarde ligt. De komende periode zal moeten worden gebruikt in de monitoring om goed te kunnen beoordelen of hier sprake is van een verantwoord bovenmatig eigen vermogen of dat de enkele samenwerkingsverbanden die het betreft nog extra acties moeten inzetten. De monitor blijft dan ook van belang om de ingezette ontwikkelingen te blijven volgen. Daarbij is er een aantal facetten die een rol kan spelen bij de verdere afbouw van de bovenmatige eigen vermogens. De vereenvoudiging van de bekostiging op bijvoorbeeld zal een drukkend effect hebben op de reserves. In de volgende monitor, die begin volgend jaar zal verschijnen, zal daar dan ook verder op in worden gegaan.

Aangezien de samenwerkingsverbanden goed van start zijn met het afbouwen van het (mogelijk) bovenmatige eigen vermogen, zie ik voor nu dan ook af van het toepassen van een korting op het budget van de samenwerkingsverbanden. Uiteraard blijf ik de samenwerkingsverbanden volgen bij het afbouwen van het bovenmatig eigen vermogen. Als de voortgang stopt, blijft de mogelijkheid bestaan om de korting toe te passen.

De Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,
A. Slob

---

⁴ Zie pagina 6 van de monitor *Afbouw bovenmatige vermogens samenwerkingsverbanden passend onderwijs*.